

Home>Wetgeving en jurisprudentie>EU-recht

EU-recht

De Europese Unie (EU) heeft een eigen rechtsstelsel en een eigen recht: de belangrijkste regels en beginselen zijn neergelegd in de oprichtingsverdragen; de EU kan wettelijke en wetgevingsbesluiten aannemen, die door de lidstaten moeten worden respecteerd en toegepast.

Het recht van de EU is juridisch bindend en publiekelijk beschikbaar in alle officiële talen van de EU. Via de website [EUR-Lex](#) hebt u toegang tot de volledige tekst van rechtsdocumenten van de EU in al deze talen en kunt u zoeken naar bepaalde wetgeving.

Bronnen van het EU-recht

De twee belangrijkste bronnen van het EU-recht zijn: het **primaire recht** en het **afgeleide recht**.

Het primaire recht wordt gevormd door verdragen waarin het wettelijk kader van de Europese Unie is neergelegd. Afgeleid recht bestaat uit wettelijke instrumenten die zijn gebaseerd op deze verdragen, zoals verordeningen, richtlijnen, besluiten en overeenkomsten. Daarnaast zijn er de algemene beginselen van het EU-recht, de door het Europees Hof van Justitie ontwikkelde **jurisprudentie** en het **internationaal recht**.

Een onderscheidend kenmerk van het EU-recht is dat het rechtstreeks afdwingbaar is bij de rechtbanken van de EU-lidstaten ("directe werking") en dat de wetten van de EU-lidstaten niet-toepasselijk kunnen worden verklaard als deze in strijd zijn met het EU-recht (de "voorrang" van het EU-recht).

Primair EU-recht (de Verdragen)

Het primaire recht kan worden gezien als de belangrijkste rechtsbron van de Europese Unie. Het staat bovenaan de Europese rechtsorde en bestaat voornamelijk uit de volgende **verdragen**:

de "oprichtingsverdragen": het **Verdrag betreffende de Europese Unie**, het **Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie**, en het **Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie**,

de protocollen en bijlagen bij de Verdragen, de verdragen betreffende de toetreding van lidstaten tot de Europese Unie en andere verdragen.

Samen reguleren deze verdragen de verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten, het besluitvormingsproces binnen de EU, de bevoegdheden van de instellingen van de EU en de werkingssfeer van hun activiteiten op elk beleidsgebied.

De meest recente herziening van het primaire recht van de EU was de invoering van het **Verdrag van Lissabon**, dat in december 2009 in werking is getreden (de hierboven genoemde verdragen omvatten de wijzigingen door het Verdrag van Lissabon).

Afgeleid EU-recht (wetgeving, overeenkomsten, enz.)

Het afgeleide recht bestaat uit zogeheten unilaterale rechtshandelingen en overeenkomsten.

Unilaterale rechtshandelingen zijn hoofdzakelijk de rechtshandelingen die worden genoemd in artikel 288 van het

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie: verordeningen, richtlijnen, besluiten, adviezen en aanbevelingen. Daarnaast zijn er specifieke rechtshandelingen die zijn gebaseerd op eerdere verdragen: zo zijn op het gebied van strafzaken nog steeds 'kaderbesluiten' van toepassing (die zijn aangenomen voordat het Verdrag van Lissabon in werking trad, toen de justitiële en politieke samenwerking in strafzaken een speciale status had – meer hierover kunt u vinden via de volgende link: [samenvattingen - strafzaken tot november 2009](#)). Wettelijk bindende rechtshandelingen die zijn aangenomen door middel van een wetgevingsprocedure (zoals verordeningen, richtlijnen en kaderbesluiten) worden wetgevingshandelingen of "wetgeving" genoemd.

Overeenkomsten bestaan uit internationale overeenkomsten, verdragen of conventies die door de Gemeenschap of de Europese Unie en een land of organisatie buiten de EU zijn gesloten, overeenkomsten tussen lidstaten, en interinstitutionele overeenkomsten tussen de verschillende instellingen van de EU.

Samenvattingen van wetgeving en aanvullende informatie

Naast [EUR-Lex](#), dat de volledige tekst van alle rechtsdocumenten van de EU bevat, biedt de website "[Samenvattingen van de EU-wetgeving](#)" een beknopt en vlot leesbaar overzicht van de belangrijkste aspecten van de wetgeving van de EU. Deze website bevat rond de drieduizend samenvattingen van de EU-wetgeving in de vorm van factsheets die alle thematische gebieden bestrijken die overeenstemmen met de activiteiten van de EU. De thematische gebieden lopen uiteen van landbouw tot vervoer en de website bevat uitgebreide en geactualiseerde informatie over de EU-wetgeving. Wettelijke besluiten zijn echter niet te vinden op de website, aangezien deze slecht tijdelijk van belang zijn, zoals besluiten over de toekenning van subsidies.

Bovendien volgt de databank [EUR-Lex](#) alle ontwerp-wetgeving tijdens het besluitvormingsproces van de instellingen van de EU, en Europe Direct vult dit aan door gebruikersvriendelijke samenvattingen van soms heel lange en technische EU-wetgeving aan te bieden (en vragen van burgers over de EU te beantwoorden).

Laatste update: 18/01/2019

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.